

7. การให้น้ำ

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ต้องการน้ำตลอดฤดูปลูกประมาณ 400-700 ลูกบาศก์เมตรต่อไร่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดของเนื้อดิน สภาพภูมิอากาศ และระดับน้ำใต้ดิน ควรหลีกเลี่ยงการขาดน้ำระยะการออกดอก ซึ่งจะทำให้ผลผลิตลดลงมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ ควรให้น้ำอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง และหยุดให้น้ำก่อนการเก็บเกี่ยว ประมาณ 1 สัปดาห์

8. การควบคุมวัชพืช

ให้ตายหญ้า หรือทำร่นอีกครั้งพร้อมกับการใส่ปุ๋ยแต่งหน้าก็เพียงพอแล้ว

9. การเก็บเกี่ยว

ควรเก็บเกี่ยวข้าวโพดเมื่อแก่จัดหรือครบอายุการเก็บเกี่ยวที่เหมาะสมแต่ละพันธุ์ (110-120 วัน) โดยเก็บเฉพาะฝักแล้วนำมาตากแดด 2-3 แดด จึงนำมากะเทาะเมล็ดด้วยเครื่องกะเทาะเมล็ด แล้วนำเมล็ดมาตากแดดให้แห้งสนิทก่อนบรรจุในถุงหรือส่งจำหน่าย

ข้อควรระวัง

1. หลีกเลี่ยงพื้นที่ต่ำ ดินเหนียวถึงเหนียวจัด
2. หลีกเลี่ยงดินกรดถึงกรดจัด
3. หลีกเลี่ยงน้ำท่วมขังในระยะแรก
4. หลีกเลี่ยงการขาดน้ำในระยะออกดอก
5. หลีกเลี่ยงการปลูกหลังเดือนธันวาคม
6. ต้องการปุ๋ยไนโตรเจนสูง
7. ควรมีแหล่งน้ำเพียงพอ

ต้นทุน ผลผลิต และผลตอบแทนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เชิงการค้า

1. ต้นทุน (บาท/ไร่)	5,126
2. ผลผลิต (กก./ ไร่)	1,321
3. ราคาขาย (บาท/ กก.)	9
4. รายได้	11,889
5. รายได้สุทธิ	6,763
6. ผลตอบแทนต่อค่าใช้จ่ายการลงทุน (BCR)	2.32
7. ต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต (บาท/ กก.)	3.88

จัดทำโดย

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 4

ตู้ ปณ.79 อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

โทรศัพท์/โทรสาร 0-4521-0422-3

E-mail : techoard4@gmail.com www.oard4.org

การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เชิงการค้า

โดย สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 4
กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

เป็นพืชที่มีศักยภาพสูงในการปลูกในฤดูแล้งหลังเก็บเกี่ยวข้าวในพื้นที่ชลประทาน หรือมีแหล่งน้ำที่สามารถนำมาใช้ได้เพียงพอ เนื่องจากเป็นพืชที่ใช้น้ำประมาณ 400-700 มิลลิเมตรต่อไร่ และน้อยกว่าการทำนาประมาณ 2-3 เท่า การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังนา ให้ได้ผลผลิตสูง และมีคุณภาพมีขั้นตอนดังนี้

1. การเลือกพื้นที่

ควรหลีกเลี่ยงพื้นที่ต่ำ และระบายน้ำยาก ปรับพื้นที่ให้ราบเรียบก่อนการปลูก เลือกเนื้อดินที่ระบายน้ำดี ในกรณีที่ดินนาเป็นกรด ก่อนปลูกข้าวโพดโดยการใส่โดโลไมท์ อัตราส่วนตามค่าวิเคราะห์ดิน

2. ช่วงเวลาปลูกที่เหมาะสม

คือเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนธันวาคม

3. การเตรียมดิน

ไถพรวน 1-2 ครั้งพร้อมคราดดินปรับพื้นที่ และกักเก็บความชื้นในดิน กรณีที่ปลูกล่าช้าความชื้นในดินไม่เพียงพอจำเป็นต้องให้น้ำก่อนปลูก โดยให้น้ำท่วมแปลงแล้วทิ้งดินไว้ให้พอเหมาะจึงไถเตรียมดิน

4. การเลือกใช้พันธุ์

ควรเลือกใช้พันธุ์ลูกผสมเดี่ยว พันธุ์ที่ผลิตทางราชการ เช่น นครสวรรค์ 3 หรือพันธุ์เอกชน

5. วิธีการปลูกและระยะปลูก

ก่อนปลูกคลุกเมล็ดด้วยปุ๋ยชีวภาพพีจีพีอาร์ 1 (กรมวิชาการเกษตร) อัตรา 500 กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ 3 กิโลกรัมต่อไร่ ควรปลูกเป็นแถวโดยใช้เครื่องหยอดเมล็ดหรือแรงงานคน ระยะระหว่างแถว 75 เซนติเมตร ระยะระหว่างต้น 20 เซนติเมตร จำนวน 1 ต้นต่อหลุม หรือ 40 เซนติเมตร จำนวน 2 ต้นต่อหลุม หรือปลูกให้ได้จำนวน 10,667-11,428 ต้นต่อไร่ และควรเว้นทางเดินเพื่อความสะดวกในการให้น้ำ

คลุกเมล็ดด้วยปุ๋ยชีวภาพ PGPR 1

6. การใส่ปุ๋ย

ปุ๋ยรองพื้น ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 อัตรา 50 กิโลกรัมต่อไร่ และปุ๋ยอินทรีย์ อัตรา 500 กิโลกรัมต่อไร่ หลังปลูกได้ 30 วัน ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 46-0-0 อัตรา 15 กิโลกรัมต่อไร่ และปลูกได้ 45 วัน ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 46-0-0 อัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่ โดยโรยข้างต้นแล้วกลบปุ๋ย และให้น้ำทันที การใช้ปุ๋ยเคมีอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัดควรใส่ตามค่าวิเคราะห์ดิน

ผสมปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

อัตราปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินที่ใช้ในข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ค่าวิเคราะห์ดิน			อัตราปุ๋ย (กก./ไร่)		
อินทรีย์วัตถุ (%)	ฟอสฟอรัส เป็นประโยชน์ (ppm)	โพแทสเซียม แลกเปลี่ยนได้ (ppm)	15-15-15 (กก./ไร่)	46-0-0 (กก./ไร่)	60 (กก./ไร่)
< 1 (ต่ำ)	< 10 (ต่ำ)	< 60 (ต่ำ)	65	25	-
< 1 (ต่ำ)	< 10 (ต่ำ)	60-100 (กลาง)	65	25	-
< 1 (ต่ำ)	< 10 (ต่ำ)	> 100 (สูง)	65	25	-
< 1 (ต่ำ)	10-15 (กลาง)	< 60 (ต่ำ)	65	25	-
< 1 (ต่ำ)	10-15 (กลาง)	60-100 (กลาง)	65	25	-
< 1 (ต่ำ)	10-15 (กลาง)	> 100 (สูง)	65	25	-
< 1 (ต่ำ)	> 15 (สูง)	< 60 (ต่ำ)	30	35	10
< 1 (ต่ำ)	> 15 (สูง)	60-100 (กลาง)	30	35	10
< 1 (ต่ำ)	> 15 (สูง)	> 100 (สูง)	30	35	-